

Sygn. akt V KK 75/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **R. S.**,
obwinionego z art. 54 k.w.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,
w dniu 16 marca 2022 r.,
kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich
od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w W.
z dnia 6 lipca 2020 r., sygn. akt II W (...),
na podstawie art. 112 k.p.w. w zw. z art. 537 § 2 k.p.k.,

- 1. uchyla zaskarżony wyrok i uniewinnia R. S. od popełnienia zarzucanego mu czynu;**
- 2. kosztami postępowania w sprawie obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

R. S. został obwiniony o to, że w dniu 16 kwietnia 2020 roku, o godzinie 13:45 na oś. S., w rejonie bloku nr 37, stał w rejonie garaży, nie zachowując przy tym odległości 2 metrów od innych osób, czym nie zastosował się do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 2020 r.,

tj. o wykroczenie z art. 54 k.w. w zw. z § 18 pkt 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 2020 r. (Dz.U.2020.658).

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 6 lipca 2020 r., sygn. akt II W (...), uznał obwinionego za winnego zarzucanego mu czynu i przyjmując, że stanowi on wykroczenie z art. 54 k.w., wymierzył mu karę grzywny w wysokości 50 złotych. Obwiniony nie wniósł sprzeciwu, w wyniku czego orzeczenie uprawomocniło się w dniu 15 lipca 2020 r.

Pismem z dnia 14 lutego 2022 r. kasację od ww. wyroku, na korzyść obwinionego, wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich, podnosząc zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia prawa materialnego, tj. art. 54 k.w., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w sytuacji, gdy czyn przypisany R. S. nie wyczerpywał znamion tego wykroczenia.

Wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w W. i uniewinnienie R. S. od popełnienia przypisanego mu wykroczenia.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, co uprawniało do jej rozpoznania na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Na wstępie należy zauważyć, że trafnie Rzecznik Praw Obywatelskich zauważył, iż Sąd *meriti* błędnie zaaprobował opis czynu zawarty we wniosku o ukaranie, w którym – jako przepis dopełniający dyspozycję art. 54 k.w. – wskazano § 18 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z 10 kwietnia 2020 r., podczas gdy to w § 17 ust. 1 określono nakaz przemieszczania się z zachowaniem dystansu 2 metrów od siebie, a co było istotą zarzucanego obwinionemu czynu. Przede wszystkim jednak rację ma autor kasacji podnosząc, że żaden przepis ww. Rozporządzenia nie może dopełniać normy blankietowej wyrażonej w art. 54 k.w.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego akcentuje się, że: „odpowiedzialności karnej za wykroczenie z art. 54 k.w., skutkującej możliwością wymierzenia kary grzywny do 500 złotych albo kary nagany podlega ten, kto wykracza przeciwko wydanym z upoważnienia ustawy przepisom porządkowym o zachowaniu się w miejscach publicznych. Przepis ten ma charakter przepisu blankietowego zupełnego. Sam w sobie nie zawiera znamion czynu zabronionego, penalizuje natomiast zachowania "wykraczające" przeciwko wydanym z upoważnienia ustawy

przepisom porządkowym o zachowaniu się w miejscach publicznych. Aby zatem możliwe było przypisanie odpowiedzialności karnej na podstawie ww. przepisu, obwiniony musi dopuścić się naruszenia przepisów porządkowych o zachowaniu się w miejscach publicznych, które to przepisy powinny zostać wydane na podstawie konkretnego, ważnego, zgodnego z prawem upoważnienia ustawowego i w granicach tego upoważnienia” (*wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 lipca 2021 r., IV KK 238/21, OSNK 2021/9/37, LEX nr 3194268; zob. też: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2021 r., II KK 76/21, LEX nr 3289303*).

W tym kontekście należy przyznać rację autorowi kasacji, który wskazuje, że przepisy wspomnianego Rozporządzenia Rady Ministrów „zostały wydane w celu wykonania ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Celem tych unormowań nie była ochrona porządku publicznego, ale ochrona zdrowia (art. 68 ust. 1 Konstytucji RP) i w ramach tak zakreślonego celu, realizacja konstytucyjnego obowiązku zwalczania chorób zakaźnych (art. 68 ust. 4 Konstytucji RP), a więc prowadzenie działań przeciwepidemicznych i zapobiegawczych dla zminimalizowania skutków epidemii wywołanych zakażeniami wirusem SARS-CoV-2” (s. 3 kasacji). Wyklucza to możliwość uznania przepisów wspomnianego rozporządzenia za dopełniające przepis blankietowy art. 54 k.w., umiejscowiony w Rozdziale VIII, którego tytuł: „Wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu”, wyznacza rodzajowy przedmiot ochrony, zaś przedmiotem indywidualnym ochrony na gruncie art. 54 k.w. jest respektowanie przepisów porządkowych, mających zapewnić porządek i spokój publiczny. W świetle powyższych uwag oczywiste jest, że nie sposób uznać unormowań zawartych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z 10 kwietnia 2020 r. za przepisy porządkowe (*por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2021 r., II KK 68/21, LEX nr 3284336; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 maja 2021 r., V KK 126/21, LEX nr 3245219*). Z konsekwencji należało uznać, że czyn obwinionego nie wyczerpywał znamion wykroczenia określonego w art. 54 k.w.

Zasadnie też Rzecznik Praw Obywatelski akcentuje konieczność zawarcia w przepisach porządkowych zastrzeżenia o odpowiedzialności za wykroczenie z art. 54.k.w., co też od dawna wskazywano w orzecznictwie Sądu Najwyższego (*zob. zob. wyroki SN: z dnia 9 czerwca 2005 r., V KK 41/05, OSNKW 2005/9/83, LEX nr*

153378; z dnia 24 czerwca 1993 r., III KRN 100/93, OSNKW 1993/9-10/62, LEX nr 20616). Brak chociażby ogólnego odesłania do odpowiedzialności przewidzianej w ww. przepisie również, choć już tylko wtórnie – wobec stwierdzonej wcześniej wadliwości – uniemożliwia uznanie, aby naruszenie nakazów i zakazów określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z 10 kwietnia 2020 r. mogło prowadzić do odpowiedzialności za ww. typ wykroczenia.

Z tych względów, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku, na podstawie art. 119 § 2 pkt 1 k.p.w. i art. 121 § 1 k.p.w. w zw. z art. 637a k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. kosztami procesu obciążając Skarb Państwa.